

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2023 - LYHENNELMÄ

SILMÄASEMA

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus 2023.....	2
Strategia	2
Markkinaympäristö.....	3
Muutokset toimipaikkaverkostossa	3
Taloudellinen kehitys	4
Rahavirrat	4
Investoinnit.....	5
Konsernin tase ja rahoitusasema.....	5
Liiketoimintakatsaukset.....	5
Henkilöstö.....	5
Johtaminen ja hallinto	5
Osakkeet ja osakkeenomistajat	7
Muun kuin taloudellisen tiedon raportointi.....	7
Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	12
Näkymäarvio vuodelle 2024	12
Hallituksen esitys voitonjaosta.....	12
Taloudellisia tunnuslukuja	13
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	14
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma.....	16
Konsernin tase	17

Hallituksen toimintakertomus 2023

Silmäasema tarjoaa asiakkaille kaikki silmäterveyden ja näönhuollon palvelut yhtenä kokonaisuutena. Yhtiön liiketoiminta jakautuu Optinen kauppa- ja Silmäterveys-liiketoimintasegmentteihin. Optinen kauppa kattaa optikon vastaanottopalvelut sekä laajan optisten ratkaisujen valikoiman silmälaseista piilolinssihin ja aurinkolaseihin. Silmäterveyden liiketoimintaan kuuluvat silmälääkärin vastaanottopalvelut, silmätautien tutkimus ja hoito sekä monipuoliset silmäkirurgian palvelut, kuten taittovirhe-, kaihi- ja linssileikkaukset.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoteen 2022.

Strategia

Asiantuntijuus, optikko- ja silmälääkäripalveluiden yhdistäminen saman katon alle on ollut osa Silmäaseman strategiaa jo vuodesta 1975 alkaen, jolloin yhtiö aloitti toimintansa. Kun vuonna 2010 konseptiin yhdistyivät vielä omat silmäsaairaat, syntyi kansainvälisestäkin ainutlaatuinen näkemiseen ja silmäterveyteen keskittynyt toimija. Vuoden 2020 alussa yhtiö astui uuteen vahvan kehittämisen aikakauteen, kun suomalainen terveysalan toimija Coronaria Oy osti yhtiön osakekannan ja lähti vahvistamaan Silmäaseman konseptia ja strategiaa entisestään.

Silmäaseman visiona on olla paras näkemisen ja silmäterveyden asiantuntija. Silmäasema tarjoaa asiakkaalle ratkaisut, palvelut ja ohjauksen oikealle hoitopolulle helposti ja asiakaslähtöisesti, huomioiden ja sanoittaen myös ennakoivasti asiakkaan odotettavissa olevia näkemisen tarpeita. Silmäasema haluaa olla kumppani, joka auttaa asiakasta kaikissa näkemisen tarpeissaan ja kulkee vierellään koko näkemisen elinkaaren ajan, sen kaikissa vaiheissa.

Silmäaseman strategiset tavoitteet ja fokusalueet 2024–2026:

- Asiakkaan ja ammattilaisen ykkösvalinta
- Näkemisen ja silmäterveyden markkinan kasvattaminen ja uudistaminen
- Suorituskyvyn ja tuottavuuden parantaminen

Asiakkaan ja ammattilaisen ykkösvalinta: Silmäasema on päämäärätietoisesti ottanut askelia tätä kohti muun muassa kiinnittämällä huomiota ammatillisen osaamisen kehittämiseen sekä sujuvaan arkeen ja työntekijäkokemukseen liittyen tekijöiden, kuten käytettävissä olevien laitteiden ja tilojen, kehittämiseen. Silmäaseman henkilöstötyytyväisyys on yksi Silmäaseman strategisista tavoitteista: vuonna 2023 se oli 4,1 (4,0).

Näkemisen ja silmäterveyden markkinan kasvattaminen ja uudistaminen: Näkemisen ja silmäterveyden markkinaa on kasvatettu ja uudistettu muun muassa lisäämällä lääkärivastaanottojen lukumäärää ja saatavuutta sekä kehittämällä myymälöitä silmälääkärikeskuksiksi, joista saa entistä laajemmin ja kattavammin silmäterveyspalveluita. Olemme myös panostaneet henkilöstön kouluttamiseen ja kouluttaneet henkilöstöä kartoittamaan asiakkaan tarpeet entistä systemaattisemmin, esittelemään ratkaisut asiakaslähtöisesti ja ohjaamaan tarvittaessa hoitopolulla eteenpäin. Olemme palkanneet vuonna 2023 erityisiä asiantuntijaoptikoita ja pilotoineet etäoptikon näöntutkimusta sekä käynnistäneet Silmäaseman verkkokaupassa aurinkolasien virtuaalisovituksen. Silmäasema osallistuu myös aktiivisesti yhteistyön lisäämiseen julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Vuonna 2023 konsernin liikevaihto oli 230,7 (203,4) miljoonaa euroa.

Suorituskyvyn ja tuottavuuden parantaminen: Toimintaa on kehitetty muun muassa resurssien paremmalla suunnittelulla, yhtenäisillä toimintamalleilla ja selkeällä johtamis- ja tavoitejärjestelmällä. Johdamme ja kehitämme lääkäreiden ja muiden asiantuntijoiden työtä systemaattisesti mm. monialaisia tiimejä hyödyntämällä. Vuonna 2023 korostui vahvasti myös toimipaikkaverkoston muutokset - yritysostot, remontit sekä avaukset ja sulkemiset – joiden avulla pyritään parantamaan toimipaikkaverkoston suorituskykyä ja tuottavuutta. Toimintaa mitataan aktiivisesti muun muassa kiinteiden kulujen osuudella liikevaihdosta sekä työtuntitehokkuudella.

Silmäaseman vahvuuksia ovat toiminta rakenteellisesti houkuttelevilla kasvavilla näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla, vahva markkina-asema sekä arvostettu brändi. Silmäasemassa yhdistyy ainutlaatuisella tavalla näönhuollon ja silmäterveyden kokonaisuus, jossa asiakas saa kaikki ratkaisut ja palvelut helposti ja asiantuntevasti, kaikissa näkemisen tarpeissaan. Silmäaseman asiantunteva henkilöstö ja Suomen suurin silmälääkärien verkosto luovat vahvan perustan liiketoiminnalle. Yhtiöllä on myös osaava johto, joka ymmärtää niin optisen kaupan kuin silmäterveyden toimialan.

Markkinaympäristö

Väestön ikärakenteen muutos ja väestön keski-ian kasvu lisäävät yhtiön arvion mukaan optisen kaupan ja silmäterveyden palveluiden kysyntää. Väestön ikääntymisen arvioidaan näkyvän kaihi- ja linssileikkausten määrän, silmäsairauksien hoitotarpeen ja silmälasien käytön kasvuna. Tilastokeskuksen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä ja osuus Suomen väestöstä kasvavat voimakkaasti lähivuosikymmeninä. Tilastokeskuksen syyskuussa 2021 päivitetyn väestöennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2033 mennessä 15 prosenttia verrattuna vuoden 2022 lopun ennustettuun määrään. Vuonna 2050 yli 65-vuotiaiden määrän arvioidaan kasvaneen jo yli 20 prosenttia, vuonna 2060 lähes 30 prosenttia ja vuonna 2070 yli 35 prosenttia vuoden 2022 loppuun nähden.

Yhtiön arvion mukaan nähtävissä on myös trendi, jonka mukaan ihmiset ovat entistä halukkaampia panostamaan omaan hyvinvointiinsa sekä harrastuksia tukeviin ratkaisuihin. Nämä trendit tukevat yhtiön arvion mukaan leikkauspalveluiden, vastaanottojen, silmätutkimusten ja silmälasien kysyntää.

Silmäterveyden palveluissa yhteistyö julkisen ja yksityisen terveydenhuollon välillä on varsin laaja-alaista. Vuonna 2023 Silmäasema-konsernin julkisia silmäterveyspalveluita tuottavissa yksiköissä hoidettiin arviolta yli 15 prosenttia julkisen terveydenhuollon silmäpotilaista. Vuonna 2023 Silmäasema Julkiset Silmäterveyspalvelut Oy sekä Silmäasema-konsernin muut yksiköt hoitivat kaikkiaan arviolta yli 25 % julkisen terveydenhuollon kaihileikkauksista Suomessa. Yhteistyön yksityisen ja julkisen terveydenhuollon välillä odotetaan syvenevän entisestään tulevina vuosina.

Lyhyellä aikavälillä markkinaympäristöön liittyy yleiseen taloustilanteeseen ja asiakkaiden ostokäyttäytymiseen liittyvää epävarmuutta.

Muutokset toimipaikkaverkostossa

Vuoden 2023 aikana Silmäaseman myymälä- ja sairaalaverkosto on kehittynyt yritysostojen, avausten ja sulkemisten ja remonttien kautta. Oma myymäläverkosto mahdollistaa entistä paremmin muun muassa yhtenäisen asiakaskokemuksen kehittämisen ja yhteiset toimintamallit.

Vuoden 2023 lopussa Silmäasema-konserniin kuului 144 (143) omaa optisen kaupan myymälää ja silmälääkärikeskusta; myymälöistä 5 (5) sijaitsee Virossa. Yksityisiä silmäsairaloita oli tilikauden lopussa 18 (17). Lisäksi konserniin kuuluu Silmäasema Julkiset Silmäterveyspalvelut Oy, joka tekee yhteistyötä julkisten silmäyksiköiden, hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa toimien 7 (7) yksikössä ympäri Suomen.

Tilikauden aikana tehtiin yritys- ja liiketoimintakauppoja, joissa Silmäaseman hallintaan siirtyi 6 toimipaikkaa. Yritysostojen lisäksi verkostoa kehitettiin sulkemalla 5 myymälää. Viron myymälöissä ei tapahtunut tilikauden aikana muutoksia. Yksityisten silmäsairaloiden lukumäärä kasvoi yhdellä, kun Porvoon silmäsairala siirtyi yrityskaupalla Silmäaseman hallintaan. Kaikkiaan Silmäaseman oma verkosto kasvoi vuoden aikana yhdellä myymälällä ja yhdellä silmäsairalalla.

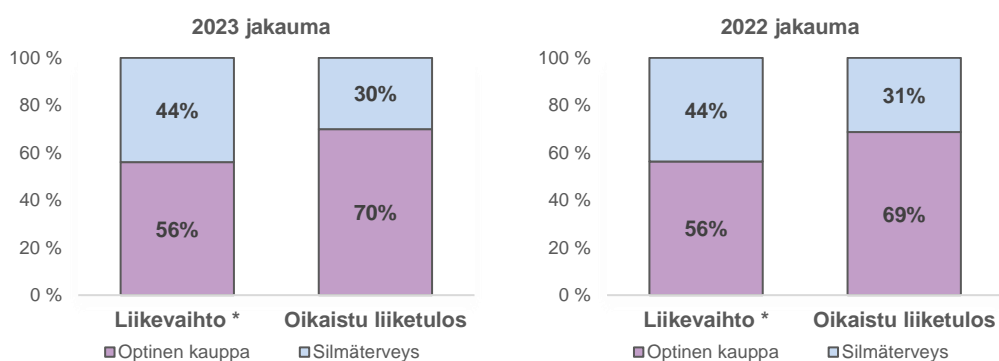
Tilikauden aikana toimipaikkaverkostoa on uudistettu myös remontein ja uusien konseptein. Tilikauden lopussa Silmäasemalla oli 22 silmälääkärikeskusta, joista saa tavallista myymälää laajemmin silmäterveyspalveluita, mukaan lukien kattavat silmätutkimuspalvelut.

Taloudellinen kehitys

Konsernin liikevaihto ja oikaistu liiketulos vuonna 2023

Liikevaihto (miljoonaa euroa)	2023	2022	Muutos %
Optinen kauppa	131,2	115,7	13,4 %
Silmäterveys	101,7	90,0	13,1 %
Sisäiset erät ja kohdistamattomat	-2,2	-2,3	-
Silmäasema-konserni yhteensä	230,7	203,4	13,4 %

Oikaistu liiketulos (miljoonaa euroa)	2023	2022	Muutos %
Optinen kauppa	23,2	17,8	30,9 %
Silmäterveys	10,1	8,1	24,3 %
Silmäasema-konserni yhteensä	33,3	25,8	28,8 %

*Liikevaihtojakauma, sisäisiä eriä ei huomioitu.

Silmäaseman liikevaihto tammi–joulukuussa 2023 oli 230,7 (203,4) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 13,4 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Konsernin myyntikate kasvoi 16,0 prosenttia 132,2 (114,0) miljoonaan euroon, ja oli 57,3 (56,0) prosenttia liikevaihdosta.

Konsernin henkilöstökulut olivat tammi–joulukuussa 53,0 (46,2) miljoonaa euroa, ja niiden osuus liikevaihdosta oli 23,0 (22,7) prosenttia. Toiminnan laajentumisen myötä myös liiketoiminnan muut kulut kasvoivat ja olivat 30,5 (28,8) miljoonaa euroa.

Silmäaseman oikaistu käyttökate oli 49,6 (40,3) miljoonaa euroa. Käyttökate oli 48,7 (39,0) miljoonaa euroa. Oikaistuun käyttökatteeseen ja oikaistuun liiketulokseen tehdyt oikaisut on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.1.

Silmäaseman oikaistu liiketulos nousi 28,8 prosenttia ja oli 33,3 (25,8) miljoonaa euroa eli 14,4 (12,7) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 32,4 (24,6) miljoonaa euroa.

Rahavirrat

Silmäaseman liiketoiminnan rahavirta oli 46,5 (36,5) miljoonaa euroa vuonna 2023. Liiketoiminnan rahavirta oli vahvalla tasolla ja nousi edellisestä vuodesta muun muassa tuloksen paranemisen myötä.

Investointien rahavirta oli -13,9 (-11,4) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta oli -20,7 (-26,3) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirtaan päättyneellä tilikaudella vaikuttivat olennaisesti tilikaudella maksetut osingot ja muu voitonjako sekä uusien lainojen nostot.

Investoinnit

Silmäaseman investoinnit olivat 13,9 (11,4) miljoonaa euroa. Yrityshankintojen osuus oli 5,6 (5,5) miljoonaa euroa ja operatiivisten investointien osuus 8,3 (6,0) miljoonaa euroa. Silmäaseman yrityshankinnat päättyneellä tilikaudella liittyivät sekä optisen kaupan että silmäterveyden alan yritysten ja liiketoimintojen ostoihin. Operatiiviset investoinnit liittyivät pääasiassa toimipisteiden avaamisiin ja remonteihin, laitehankintoihin sekä järjestelmäkehitykseen.

Konsernin tase ja rahoitusasema

Silmäasema-konsernin taseen loppusumma oli joulukuun 2023 lopussa 183,8 (179,3) miljoonaa euroa. Oma pääoma yhteensä oli 72,3 (82,0) miljoonaa euroa ja nettovelat 49,6 (38,0) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli katsauskauden lopussa 40,6 (47,1) prosenttia, nettovelkaantumisaste 68,5 (46,4) prosenttia ja nettovelat / oikaistu käyttökate 1,0 (0,9). Edellisen tilikauden loppuun verrattuna omavaraisuusaste laski jonkin verran ja nettovelkaantumisaste nousi johtuen keskeisimmin tilikaudella maksetuista osingoista ja muusta voitonjaosta. Vahvan tuloskehityksen myötä nettovelat / oikaistu käyttökate -tunnusluku pysyi kuitenkin lähes edellisen vuoden tasolla ja yhtiön taseasema oli vahva myös päättyneen tilikauden lopussa.

Silmäasema uudisti rahoitustaan vuoden 2022 aikana. Uudistettuun rahoitukseen liittyen yhtiöllä oli vuoden 2023 alussa yhteensä 22,1 miljoonaa euroa komittoituja nostamattomia lainoja, jotka yhtiö nosti tilikauden aikana. Silmäaseman rahoitussopimus sisältää kovenanttiehtoja koskien sopimuksen mukaista Silmäaseman korollisen nettovelan ja käyttökateen suhdetta sekä omavaraisuusastetta. Edellä mainitut kovenanttiehdot täytyivät tilikauden lopussa.

Liiketoimintakatsaukset

Optinen kauppa

Optinen kauppa -segmentin liikevaihto kasvoi 13,4 prosenttia 131,2 (115,7) miljoonaan euroon. Liikevaihto kasvoi sekä organisaation että päättyneellä ja edellisellä tilikaudella toteutettujen yrityshankintojen myötä.

Käyttökate parani vertailukaudesta ja oli 33,4 (26,4) miljoonaa euroa. Oikaistu käyttökate oli 33,9 (27,3) miljoonaa euroa.

Optinen kauppa -segmentin liiketulos oli 22,7 (16,8) miljoonaa euroa. Oikaistu liiketulos kasvoi 23,2 (17,8) miljoonaan euroon ja oli 17,7 (15,3) prosenttia liikevaihdosta.

Silmäterveys

Silmäterveys-segmentin liikevaihto kasvoi tammi-joulukuussa 13,1 prosenttia ja oli 101,7 (90,0) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi pääasiassa vertailukautta vahvemman kysynnän kautta, joka näkyi niin lääkärivastaanottojen lukumäärässä kuin silmäleikkausten volyymissa.

Segmentin käyttökate parani vertailukaudesta ja oli 15,4 (12,9) miljoonaa euroa. Oikaistu käyttökate oli 15,6 (13,0) miljoonaa euroa.

Silmäterveys-segmentin liiketulos oli 9,8 (8,0) miljoonaa euroa. Oikaistu liiketulos parani 10,1 (8,1) miljoonaan euroon ja oli 9,9 (9,0) prosenttia liikevaihdosta.

Henkilöstö

Silmäasema-konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 1 190 henkilöä (1 098).

Johtaminen ja hallinto

Silmäasema noudattaa toiminnassaan soveltuvia lakeja ja säännöksiä sekä yhtiön yhtiöjärjestystä.

Muutokset johtoryhmässä

Vuonna 2023 johtoryhmään ovat kuuluneet:

- Teppo Lindén, konsernin toimitusjohtaja
- Ulla Näpänkangas, Silmäasema Sairaala Oy:n ja Silmäasema Julkiset Silmäterveyspalvelut Oy toimitusjohtaja
- Jari-Pekka Kelhä, Silmäasema Optiikka Oy:n toimitusjohtaja
- Markus Peura, talousjohtaja
- Nita Kekki, Group Business Controller, 1.8.2023 alkaen
- Saana Mäntylä, Finance Director, 31.7.2023 asti
- Minna Itkonen, henkilöstöjohtaja, 31.10.2023 asti
- Maria Hekkala, henkilöstöjohtaja, 1.11.2023 alkaen
- Anne Rantanen, markkinointijohtaja
- Anu Hilli, tietohallintojohtaja

Yhtiökokousten päätökset sekä osakkaiden yksimielinen päätös

Vuonna 2023 Silmäasema Oy järjesti varsinaisen yhtiökokouksen 13.4.2023. Varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen tilikaudelta 2022, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hyväksyi kaikki hallituksen yhtiökokoukselle tekemät ehdotukset.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 jaetaan osinkoa 1,25 euroa per osake eli yhteensä 19 810 370,00 euroa yhtiön voittovaroista. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa yhtiön osakkeenomistajille yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon kirjattuja varoja 0,83 euroa per osake eli yhteensä 13 154 085,68 euroa.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen esityksen mukaisesti, että hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 20 000 euroa sekä hallituksen varapuheenjohtajalle ja muille jäsenille 11 000 euroa.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi (5) varsinaisen yhtiökokouksen 2024 päättymiseen asti jatkuvalla toimikaudella. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Antti Kummu, Teppo Lindén, Ulla Näpänkangas, Torsti Sihvola ja Harri Halonen. Järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi keskuudestaan hallituksen puheenjohtajaksi Antti Kummun ja varapuheenjohtajaksi Teppo Lindénin.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakeyhtiölain 15 luvun 5 §:n 2 momentin mukaisesti. Valtuutus koskee enintään 1 585 000 oman osakkeen hankkimista yhdessä tai useammassa erässä. Hallitus valtuutettiin päättämään osakkeiden hankintahinnasta ja hankkimisen muista ehdoista siten, että osakkeiden hankintahinta on hallituksen määrittämä osakkeen käypä hinta hankintahetkellä. Osakekohtaisen hinnan tulee olla vähintään 6 euroa ja enintään 18 euroa. Valtuutuksessa ei suljeta pois hallituksen oikeutta päättää suunnatusta hankkimisesta, milloin hankinnalle katsotaan olevan yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Hallituksen harkinnan mukaisesti valtuutusta voidaan käyttää esimerkiksi yritysjärjestelyjen ja investointien rahoittamiseen ja toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukauden ajan.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valita yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy:n päävastuullisena tarkastajanaan KHT Jari Karppinen. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän kohtuullisen laskun perusteella.

Yhtiökokousta pitämättä Silmäasema Oy:n kaikki osakkeenomistajat tekivät 9.6.2023 osakeyhtiölain mukaisen osakkaiden yksimielisen päätöksen valita uudeksi hallituksen jäseneksi Timo Larjomaan. Muilta osin hallituksen kokoonpano pysyi ennallaan.

Muutokset konsernirakenteessa

Silmäasema Oy kuuluu Coronaria-konserniin, joka puolestaan kuuluu Cor Group -konserniin. Cor Group -konsernin emoyhtiö on Cor Group Oy. Tilikauden 2023 lopussa Silmäasema-konserniin kuuluivat Silmäasema Oy, Silmäasema Optiikka Oy sekä Silmäasema Optiikka Oy:n tytäryhtiöt: Silmäasema Sairaala Oy, Silmäasema Julkiset Silmäterveyspalvelut Oy ja Tallinna Optika Oü.

Tilikauden 2023 aikana konsernirakenteessa on tapahtunut seuraavat muutokset:

- Tammikuussa 2023 ostettiin Oy Silmätalo – Ögoncentral Ab ja yhtiö fuusioitiin Silmäasema Sairaala Oy:öön 1.7.2023.

- Optikko Kirkassilmä Oy fuusioitiin 1.2.2023 Silmäasema Optiikka Oy:öön.
- Wasaborgin Näkökeskus Oy:n omistus nostettiin osakekaupalla 85 %:sta 100 %:iin maaliskuussa 2023 ja yhtiö fuusioitiin 1.11.2023 Silmäasema Optiikka Oy:öön.

Tilikauden lopussa Silmäasema Optiikka Oy omisti 100 % tytäryhtiöistään Silmäasema Sairaala Oy, Silmäasema Julkiset Silmäterveyspalvelut Oy ja Tallinna Optika Oü.

Näiden konsernirakenteen muutosten lisäksi yhtiö on tehnyt tilikauden aikana useita liiketoimintakauppoja, joilla se on kasvattanut liiketoimintaansa ja laajentanut toimipisteverkostoaan.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Silmäaseman osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2023 oli 15 844 296 kappaletta ja yhtiön osakepääoma 80 000 euroa. Yhtiön hallussa ei ollut omia osakkeita tilikauden lopussa. Vuoden 2023 aikana Silmäasema Oy:n osakkeiden lukumäärä laski 4 000 kappaleella, kun yhtiö hankki omia osakkeitaan ja kyseiset osakkeet mitätöitiin.

Silmäasemalla oli 31.12.2023 yhteensä 31 osakkeenomistajaa.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Yhtiöllä on käytössä optio-ohjelmat I ja II, joiden puitteissa optio-oikeudet annetaan osakkeenomistajien merkintäetu oikeudesta poiketen yhtiön hallituksen päättämällä tavalla yhtiön ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille tai yhtiön toimintapa huomioon ottaen avainhenkilöinä pidettäville tahoille. Optio-ohjelmien tavoitteena on mm. ohjata Silmäaseman avainhenkilöitä toteuttamaan yhtiön pitkän aikavälin strategisia tavoitteita, korostaa avainhenkilöille omistaja-arvon kehittämisen merkitystä ja sitouttaa heitä yhtiöön. Silmäasema on myöntänyt yhtiön avainhenkilöille maksuttomasti optio-oikeuksia, joiden perusteella avainhenkilöt voivat ennalta määritettyjen ehtojen toteutuessa merkitä osakkeita merkintähintaa vastaan. Kaikki ohjelmat ovat omana pääomana maksettavia liiketoimia.

Optio-oikeuksia on yhtiökokouksen päätöksellä päätetty antaa yhteensä enintään 1 072 491 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 072 491 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevia osakkeita. Vuoden 2023 lopussa myönnettyjä voimassa olevia optio-oikeuksia oli yhteensä 853 278 kappaletta 22 henkilöllä.

Optio-oikeuksiin sisältyy palveluehto. Mikäli optio-oikeuksien saajan työsuhde päättyy viiden vuoden sisällä optio-oikeuksien myöntämishetkellä määritetystä palveluajan alkamispäivästä, optio-oikeuksien saaja voi menettää joko kaikki tai osan myönnettyistä optio-oikeuksista perustuen työsuhteen päättymisen syyhyn ja kuluneeseen aikaan palveluajan alkamispäivästä.

Muun kuin taloudellisen tiedon raportointi

Silmäasema antaa kirjanpitolain (KPL 3a) mukaisen muun kuin taloudellisen tiedon raportin tässä osana vuoden 2023 tilinpäätöksen toimintakertomusta.

Silmäaseman liiketoimintamalli

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näönhuoltoon ja silmäterveyteen liittyvät tuotteet ja palvelut yhtenä kokonaisuutena ja yhtenäisellä toimintamallilla maanlaajuisen myymälä- ja silmäsaarialaverkostonsa kautta. Laaja tuote- ja palveluvalikoima kattaa silmälasit, piilolinssit ja aurinkolasit, optikon ja silmälääkärin vastaanottopalvelun, silmätautien tutkimuksen ja hoidon sekä monipuolisen silmäkirurgian, kuten taittovirhe-, kaihi- ja linssileikkaukset sekä silmäluomileikkaukset. Silmäasema toimii kasvavalla markkinalla, sillä näkemisen ja silmäterveyden tuotteiden ja palvelujen odotetaan kasvavan väestön ikääntymisen myötä.

Silmäaseman liiketoiminta raportoidaan seuraavan kahden liiketoimintasegmentin alla:

- **Optinen kauppa -segmentti** vastaa Silmäaseman optisen vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat optikoiden ja optometristien myymälöissä ja silmälääkärikeskuksissa tekemät näöntutkimukset ja silmätutkimukset, sekä työnäköpalvelut.
- **Silmäterveys-segmentti** sisältää silmälääkärien vastaanotot ja silmätutkimukset kaikissa toimipisteissä sekä kaikki yksityisissä silmäsaaloissa ja Silmäaseman Julkiset Silmäterveyspalvelut -toimipaikoissa tuotettavat palvelut, mm. silmäleikkaukset, silmäkirurgian pientoimenpiteet ja silmälaboratoriopalvelut.

Silmäasema-konsernin liikevaihto vuonna 2023 oli 230,7 (203,4) miljoonaa euroa ja oikaistu liiketulos 33,3 (25,8) miljoonaa euroa.

Strategia ja taloudelliset tavoitteet

Silmäaseman visiona on olla paras näkemisen ja silmäterveyden asiantuntija. Silmäasema tarjoaa asiakkaalle ratkaisut, palvelut ja ohjauksen oikealle hoitopolulle helposti ja asiakaslähtöisesti, huomioiden ja sanoittaen myös ennakoivasti asiakkaan odotettavissa olevia näkemisen tarpeita. Silmäasema haluaa olla kumppani, joka auttaa asiakasta kaikissa hänen näkemisen tarpeissaan ja kulkee hänen vierellään koko näkemisen elinkaaren ajan, sen kaikissa vaiheissa.

Silmäaseman strategiset tavoitteet ja fokusalueet vuosille 2024–2026 ovat olla asiakkaan ja ammattilaisen ykkösvalinta, kasvattaa ja uudistaa näkemisen ja silmäterveyden markkinaa, sekä parantaa suorituskykyä ja tuottavuutta. Silmäasema seuraa näiden strategisten tavoitteiden toteutumista henkilöstö- ja asiakastyytyvyydellä, liikevaihdolla ja toiminnan tuloksella.

Vastuullisuus ja kestävä kehitys

Silmäaseman vastuullisuusvisiona on palvella asiakkaan koko näkemisen elinkaarta, tuottaen mahdollisimman paljon hyvinvointia mahdollisimman pienellä ympäristöjalanjäljellä. Tarjoamme kotimaisia lähipalveluita Suomen laajimmalla asiantuntija-, osaamis- ja toimipaikkaverkostolla, ja investoimme Suomeen ja suomalaisiin.

Vastuullisuusvisiota voidaan tarkastella ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun sekä taloudellisen ja hallinnollisen vastuun näkökulmasta. Silmäasema on asettanut seuraavat vastuullisuustavoitteet ja seuraa niiden kehitystä.

Sosiaalinen vastuu	Tavoitetaso	2023	2022
Henkilöstötyytyväisyys	> 4 / 5	4,1	4,0
Sairaalapalveluiden NPS	> 92	94,1	91,8
Myymöiden NPS	> 70	67,7	67,4

Taloudellinen ja tuotannollinen vastuu	Tavoitetaso	2023	2022
Liikevaihdon kasvu	Kasvu markkinaa nopeammin	Toteutuu ¹⁾	Toteutuu
Verojen maksu Suomeen ²⁾	100 %	Toteutuu	Toteutuu
Diversiteetti johdossa ja hallituksessa	Hallinnointikoodin vaatimukset täyttävät	Toteutuu	Toteutuu

¹⁾ Yhtiön oman arvon mukaan

²⁾ Poislukien Tallinna Optika Oü

Ympäristövastuu	Tavoitetaso	2023	2022
Liiketoiminnan nettovaikutus (The Upright Project -laskennalla) ¹⁾	Vahvasti positiivinen nettovaikute	+ 45 %	+ 45 %

¹⁾ PAI-indikaattoreiden vertailukelpoisen seurannan varmistamiseksi edellisten vuosien luvut on päivitetty sisältämään kaikki metodologiset muutokset ja Upright-mallinnukseen tehdyt parannukset.

Vastuullisuuden kaksoisolennaisuusanalyysi

Silmäasema pyrkii tunnistamaan laajemmin liiketoimintansa olennaisimpia vastuullisuusnäkökulmia sen kautta, mikä on tärkeää ja vaikuttaa yhtiöön ja sidosryhmiimme, sekä mitkä ovat Silmäaseman vaikutusmahdollisuudet kyseisessä asiassa. Tätä vastuullisuuden tuplaolennaisuusanalyysiä tarkastellaan vuosittain ja se myös osaltaan ohjaa Silmäaseman vastuullisuustyötä. Silmäaseman tuplaolennaisuusanalyysi osoittaa, että vastuullisuus on syvästi kytkeytynyt yhtiön perusliiketoimintaan: että autamme asiakasta näkemisen ja silmäterveyden tarpeissa, henkilöstömme on koulutettu, osaava ja hyvinvoiva, ja palvelumme ovat helposti saavutettavissa. Olennaisuusanalyysi tukee näkemystä, että yhtiön parasta vastuullisuustyötä on keskittyä perusliiketoimintaansa ja tehdä se mahdollisimman hyvin ja mahdollisimman vähäisin haittavaikutuksin.

Yhtiö näkee henkilöstön suurimpana voimavaranaan, jonka hyvinvointi, osaaminen ja palvelutaito ovat avainasemassa yhtiön liiketoiminnan onnistumisessa. Yhtiön vastuullisuustyössä korostuvat siten vahvasti sosiaalisen vastuun elementit.

Sosiaalinen vastuu – henkilöstö ja työyhteisö

Silmäasema haluaa, että kaikilla sen työntekijöillä on selkeät työhön liittyvät tavoitteet ja yhtäläiset mahdollisuudet onnistua ja kehittyä työssään. Tavoitteena on luoda työyhteisö, jossa työntekijät kohtelevat toisiaan arvostaen, tasavertaisesti ja tasapuolisesti. Yhtiön pyrkimyksenä on tukea henkilöstön hyvinvointia, panostaa henkilöstötyytyväisyyteen sekä huolehtia työturvallisuudesta ja terveellisestä työympäristöstä. Silmäasema toimii henkilöstökäytännöissään voimassa olevien lakien ja työehtosopimusten määräysten mukaisesti.

Konsernissa tehdään säännöllisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka tavoitteena on edistää tasa-arvoa sekä ehkäistä syrjintää työpaikalla. Silmäaseman johto käsittelee tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman säännöllisesti sekä sitoutuu omalta osaltaan sen toteuttamiseen. Lisäksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa tarkastellaan säännöllisesti työsuojelutoimikunnassa, jolloin sitä myös tarpeen mukaan päivitetään. Vuonna 2023 yhtiön tietoon ei tullut yhtään syrjintäepäilyä tai muuta epäilyä tasa-arvorikkomuksista.

Silmäasemalla toimii kaksi työsuojelutoimikuntaa: Optisen ja Silmäterveyden. Työsuojelutoimikunnissa käsitellään yhteisesti erityisesti henkilöstön fyysiseen ja henkiseen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyviä asioita. Molemmat työsuojelutoimikunnat kokoontuivat vuonna 2023 kaksi kertaa.

Mainituilla toimintatavoilla pyritään ehkäisemään riskejä epäasianmukaisesta kohtelusta. Yhtiö huolehtii siitä, että koko henkilökunta ja erityisesti esihenkilöt tuntevat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman keskeiset asiat muun muassa kertomalla asioista koulutuksissa ja valmennuksissa sekä tiedottamalla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta yrityksen sisällä.

Terveellinen työympäristö kaikille Silmäaseman työntekijöille pyritään varmistamaan toimipisteissä säännöllisesti tehtävillä työpaikkaselvityksillä. Yhtiössä on pyritty tunnistamaan työntekijöiden päivittäiseen työntekoon liittyviä tilanteita tai paikkoja, jotka mahdollisesti voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Tavoitteena on, että vaaranpaikat tunnistamalla työtapaturmia pystytään vähentämään. Työtapaturmien määrä vuonna 2023 oli 55 (4,2 % henkilöstöstä), kun niitä vuonna 2022 oli 29 (2,7 % henkilöstöstä). Tapaturmien takia menetettyjä työpäiviä oli 124. Yhtiössä ei ole ollut lainkaan kuolemaan johtaneita tapaturmia.

Silmäasema tukee työntekijöiden mahdollisuuksia oman ammatillisen osaamisensa ylläpitämiseen. Osaamisen kehittäminen on tärkeää jokaisessa tehtävässä. Vuoden 2023 aikana henkilöstöä on koulutettu sekä sisäisissä että ulkoisissa tapahtumissa sekä digitaalisilla verkkokoulutussisällöillä Silmäasema Akatemiassa.

Viime vuosien teemana on ollut Maailman onnellisimmat silmäasiantuntijat. Henkilöstön tyytyväisyys onkin pysynyt erinomaisella tasolla, 4,1 asteikolla 1-5.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Silmäasema noudattaa kaikessa toiminnassaan voimassa olevia lakeja ja asetuksia. Lisäksi toimintaa ohjaa Silmäaseman eettiset toimintaohjeet eli Silmäaseman tapa toimia. Ohjeissa muun muassa todetaan yhtiön olevan sitoutunut tarjoamaan työntekijöilleen tasa-arvoisen, yhdenvertaisen ja turvallisen työympäristön. Silmäasema ei salli syrjintää mm. ihonvärin, kansallisuuden, rodun, iän, sukupuolen, seksuaalisen suuntautuneisuuden, uskonnon, poliittisen katsantokannan tai muun tekijän perusteella. Silmäaseman tapa toimia kattaa Silmäaseman ihmisoikeusperiaatteiden lisäksi mm. työvoiman käyttöä koskevat periaatteet sekä monimuotoisuuden ja mukaan ottamisen periaatteet.

Silmäasema päivitti eettiset toimintaohjeensa vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla, jonka jälkeen yhtiö jalkautti ohjeet henkilöstölle ja ammatinharjoittajille aktiivisella viestinnällä sekä koulutuksella, johon sisältyy myös vaatimus sitoutua toimimaan eettisten ohjeiden mukaisesti. Code of Conductin viestintää jatkettiin myös vuonna 2023, mikä johti merkittävään nousuun ohjeisiin sitoutuneiden määrässä: vuoden 2023 lopussa 95 % henkilöstöstä (68 %) oli suorittanut koulutuksen hyväksytysti sekä sitoutunut toimimaan eettisten ohjeiden mukaisesti. Silmäaseman tapa toimia löytyy verkkosivuiltamme.

Silmäasema noudattaa syrjimättömyyssitoumusta myös suhteessa asiakkaisiinsa ja muihin sidosryhmiinsä. Yhtiö velvoittaa sopimuksin kaikkia tavarantoimittajakumppaneitaan sekä muita yhteistyökumppaneita noudattamaan vastuullisuusperiaatteita, jotka pitävät sisällään muun muassa ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Silmäasema myös suorittaa säännöllisesti toimittajiensa vastuullisuusarviointeja.

Silmäasema päivitti vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla Silmäaseman eettiset toimintaohjeet tavarantoimittajille ja yhteistyökumppaneille. Päivityksen jälkeen Silmäasema aloitti vastuullisuuskeskustelut suurimpien tuotteita, tarvikkeita ja laitteita toimittavien kumppaniensa kanssa ja jatkoi järjestelmällisiä keskusteluita vuonna 2023. Vuoden 2023 lopussa 93 % (80 %) avaintoimittajista oli allekirjoittanut Silmäaseman päivitetty eettiset ohjeet tavarantoimittajille tai heidän oma eettinen ohjeensa on katsottu vastaavat aiheet kattavaksi ja tarpeeksi laajaksi. Avaintoimittajaksi on määritelty korkean vuosilaskutuksen kumppanit sekä muut kumppanit, jotka on tunnistettu liiketoiminnalle kriittisiksi. Silmäaseman eettiset toimintaohjeet on julkaistu yhtiön verkkosivuilla.

Eettinen liiketoiminta	Tavoitetaso	2023	2022
Henkilöstö kirjallisesti sitoutunut Silmäaseman eettisiin ohjeisiin	100 %	95 %	68 %
Avaintoimittajat kirjallisesti sitoutuneet Silmäaseman eettisiin ohjeisiin tai toimittajan oma ohjeistus riittävä	100 %	93 %	80 %

Vuonna 2023 ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviä yritystason epäkohtia ei tunnistettu. Ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviä rikkeitä tai epäkohtia ei vuoden aikana raportoitu myöskään Silmäaseman yhteistyökumppanien toiminnassa. Ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyvien epäkohtien riskiä pyritään minimoimaan mm. varmistamalla, että henkilöstö tuntee yhtiön eettiset toimintaohjeet sekä huolehtimalla sopimuksissa, että yhteistyökumppanit sitoutuvat toiminnassaan ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Asiakas- ja potilastietojen käsittelyssä Silmäasema noudattaa lakeja ja asetuksia. Potilaille annettava laadukas hoito sekä potilasturvallisuus ovat yhtiölle tärkeitä. Silmäasema seuraa säännöllisesti potilasasiamiesyhteydenottoja ja -ilmoituksia sekä asiakaspalautteita ja reklamaatioita. Lisäksi organisaatio seuraa haittatapahtumia myös henkilökunnan ilmoitusten kautta. Tarvittaessa laatu- ja potilasturvallisuusasioissa ja reklamaatioissa tehdään yhteistyötä viranomaisten kanssa. Laatu- ja potilasturvallisuustilanne raportoidaan säännöllisesti Silmäaseman johtoryhmälle. Seuranta toimii oppimisen ja toiminnan jatkuvan kehittämisen välineenä.

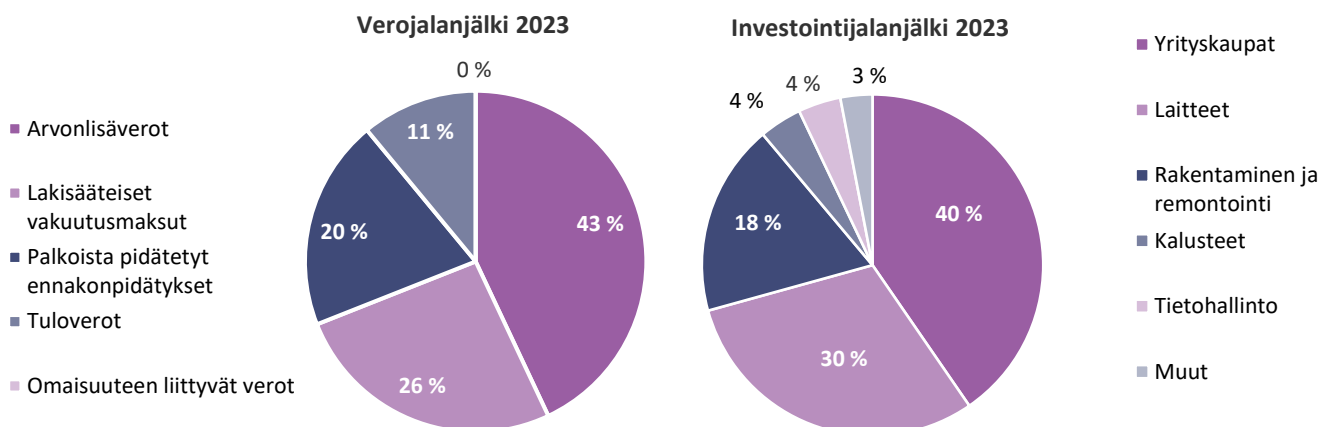
Taloudellinen ja hallinnollinen vastuu

Silmäasema noudattaa toiminnassaan soveltuvia lakeja ja säännöksiä sekä yhtiön yhtiöjärjestystä.

Hallinto ja läpinäkyvyys	2023	2022
Hallituksen jäsenistä riippumattomia yhtiöstä	50 %	60 %
Hallituksen jäsenistä riippumattomia merkittävistä omistajista tai rahoittajista	50 %	40 %

Taloudellinen vastuu pitää sisällään muun muassa työllistämiseen, veroihin ja investointeihin liittyvät näkökulmat. Silmäasema Oy on 100 % suomalainen yhtiö ja maksaa veronsa Suomeen. Silmäasema-konserni on myös merkittävä työllistäjä ja investoi merkittävästi Suomeen.

Vuonna 2023 liiketoimintamme tuotti Suomeen 49,9 miljoonaa euroa veroja ja investointimme olivat yhteensä 13,9 miljoonaa euroa.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Silmäasema noudattaa kaikessa toiminnassaan voimassa olevia lakeja ja asetuksia. Lisäksi toimintaa ohjaa Silmäaseman tapa toimia, johon sisältyy mm. periaate, että henkilöstö antaa ja vastaanottaa vain kohtuullisia lahjoja, joiden ei voi olettaa vaikuttavan yksittäiseen liiketoimeen.

Silmäaseman velvoittaa kumppaninsa sopimuksin noudattamaan Silmäaseman tavarantoimittajien ja yhteistyökumppaneiden eettisiä toimintaohjeita. Nämä pitävät sisällään mm. lain- ja säädösten mukaisuuden, korruption kitkemisen sekä oikeudenmukaisuuden ja läpinäkyvyyden.

Vuonna 2023 Silmäaseman tietoon ei tullut yhtään korruption tai lahjontaan liittyvää epäilyä. Silmäaseman whistleblowing-kanavaan ei myöskään tullut ilmoituksia.

Korruptio- tai lahjontatapausten riskiä pyritään minimoimaan mm. varmistamalla koulutuksella sekä tehokkaalla viestinnällä, että henkilöstö tuntee Silmäaseman tavan toimia ja toteuttaa sitä arjessa sekä huolehtimalla sopimuksin, että yhteistyökumppanit sitoutuvat omiin ja/tai Silmäaseman eettisiin säännöksiin.

Ympäristövastuu

Silmäasema ehkäisee ympäristöhaittoja lainsäädännön ja viranomaismääräysten mukaisesti. Yhtiö on pyrkinyt tunnistamaan oman toimintansa ympäristövaikutukset ja pyrkii minimoimaan omasta toiminnastaan aiheutuvan ympäristökuormituksen. Silmäaseman toiminnan ympäristövaikutukset perustuvat lähinnä toimipaikkojen energiankulutukseen, vedenkäyttöön sekä toimipaikoissa syntyvään jätteeseen.

Silmäaseman toimipaikoissa syntyvä jäte lajitellaan ja kierrätetään tai hävitetään säädösten mukaisesti. Silmäaseman toimipisteet sijaitsevat pääosin vuokratiloissa ja mahdollisuudet jätteen lajitteluun ja kierrätykseen riippuvat siitä, miten vuokranantaja on järjestänyt jätehuollon kiinteistössä. Toimipaikkojen rakentamisessa yhtiö huomioi sovellettavat säädökset sekä määräykset ja kiinnittää lisäksi toimipisteiden suunnittelussa ja rakentamisessa huomiota mahdollisuuksiin laskea energiankulutusta. Silmäterveyden sairaaloissa jätteiden lajittelua laajennettiin ja tehostettiin 2023 aikana ja Optiikassa aloitettiin kartoitustoimet lajittelun laajentamiseksi erityyppisissä toimipisteissä.

Silmäasemalla myytävät tuotteet ovat korkealaatuisia ja niiden valmistajat ovat sitoutuneet eettisiin toimintaohjeisiimme. Kiinnitämme valikoimassa erityishuomiota laadukkuuteen, kestävyteen ja tarkoituksenmukaisuuteen. Valikoimassamme on laadukkaat Hoyan linssit, jotka tarjoavat optisesti erinomaiset ratkaisut. Laaja, monipuolinen ja korkealaatuinen kehysvalikoimamme sisältää myös ympäristöystävällisempiä kehysvaihtoehtoja. Näissä kehysten valmistusmateriaaleina on muun muassa luonnonmukaisesti valmistettu asetaatti ja kierrätetty tai kierrätettäväksi sopiva teräs. Pyrimme tuomaan yhä enemmän vastuullisia vaihtoehtoja asiakkaiden valittaviksi. Mymälöiden verstaissa korjataan lasia ja voimme myös linsittää asiakkaiden vanhoja lempikehyksiä uudelleen pidentäen näin silmälasien käyttöikää.

Energiankulutus ja kasvihuonekaasupäästöt ¹⁾	2023	2022
Energian kulutus (mWh)	10 412	9 182
Kasvihuonekaasupäästöt, scope 1–3 (CO ₂ e tonnia)	15 392	13 580
Kasvihuonekaasupäästöintensiteetti, scope 1–3 (CO ₂ e tonnia / liikevaihto miljoonaa euroa)	66,7	66,8

¹⁾ Taulukon luvut perustuvat Uprightin mallinnukseen. PAI-indikaattoreiden vertailukelpoisen seurannan varmistamiseksi edellisten vuosien luvut on päivitetty sisältämään kaikki metodologiset muutokset ja Upright-mallinnukseen tehdyt parannukset.

Riskit ja riskienhallinta

Silmäaseman riskienhallinnan päämääränä on hankkia tietoa, arvioida ja hallinnoida yhtiön toiminnassa esiintyviä mahdollisuuksia, uhkia ja riskejä, jotta yhtiö voi saavuttaa tavoitteensa ja turvata toiminnan jatkuvuuden. Silmäaseman hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa on kuvattu muun muassa Silmäaseman riskienhallinnan päämäärät, pääperiaatteet ja riskienhallinnan keskeiset prosessit. Silmäasema on luokitellut toimintansa kannalta merkittävät riskit strategisiin-, operatiivisiin-, taloudellisiin- sekä vahinkoriskeihin.

Strategiset riskit voivat vaikuttaa yhtiön vision tai strategian toteutumiseen. Niihin kuuluvat mahdolliset muutokset liiketoimintaympäristössä, johtamisessa ja strategiassa. Yhtiön tunnistamia keskeisiä strategisia riskejä ovat muun muassa maailmantilanteen mahdollinen vaikutus saatavuuteen, kysyntään ja henkilöstöön, muutokset markkinassa tai olennaiset muutokset kilpailutilanteessa, yhteistyökumppaneiden toimintavarmuuteen liittyvät ongelmat, muutokset sääntelyssä koskien hinnoittelua ja markkinointiviestintää, muutokset hyvinvointialueiden toiminnassa, Kiinan ja muiden Aasian maiden merkittävä rooli tuotteiden valmistajana ja raaka-aineiden tuottajana sekä mahdolliset tietoturvaloukkaukset. Strategisia riskejä ja mahdollisuuksia arvioitaessa Silmäaseman tavoitteena on löytää ne liiketoimintamahdollisuudet, joita hyödyntämällä saavutetaan tavoitteet hallittavilla riskeillä, ja toisaalta välttää niitä, joihin liittyy liian suuria riskejä.

Operatiiviset riskit voivat vaikuttaa lyhyellä tai keskipitkällä tähtäimellä tuloksentekoon ja ovat epävarmuutta, joka on seurausta riittämättömistä tai toimimattomista sisäisistä prosesseista, järjestelmistä tai henkilöstöstä. Yhtiön tunnistamia keskeisiä operatiivisia riskejä ovat muun muassa henkilöstön ja ammatinharjoittajien saatavuus ja vaihtuvuus, yhtiön käyttämien tietojärjestelmien häiriöt, yhteistyökumppaneiden vastuullisuuteen liittyvät ongelmat sekä yhtiön asiakassopimusten mahdollinen päätyminen. Silmäasema pyrkii välttämään tai pienentämään operatiivisia riskejä siten, että kontrollien kustannukset ovat järkevissä suhteissa riskin suuruuteen.

Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät Silmäaseman vakavaraisuuteen, kannattavuuteen ja pääomien riittävytyteen. Näitä ovat muun muassa maksuvalmiuteen, rahoituksen saatavuuteen ja hintaan sekä sopimusosapuolien luotettavuuteen liittyvät epävarmuudet. Taloudellisiin riskeihin olennaisimpana kuuluvia rahoitusriskejä ja niiden hallintaa on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedossa 5.3.

Vahinkoriskeillä tarkoitetaan epävarmuutta, joka on seurausta ulkoisesta tapahtumasta, joka kohdistuu yrityksen omaisuuteen tai yrityksen henkilöstöön. Vahinkoriskejä pyritään välttämään ja niiden taloudellisia vaikutuksia pienennetään vakuutuksin.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Yhtiön tiedossa ei ole sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laadintaan.

Näkymäarvio vuodelle 2024

Silmäaseman liiketoimintojen pitkän aikavälin näkymät ovat hyvät. Suomalaiset ovat entistä halukkaampia panostamaan terveyteen ja hyvinvointiin, ja lisäksi väestön ikääntyminen lisää tarvetta näkemisen palveluille sekä silmäsaurojen hoidolle. Silmäasemalla on toiminta-alueillaan vahva asema, jota yhtiö pyrkii toimillaan vahvistamaan entisestään. Lyhyellä aikavälillä tulevaisuuden näkymien arviointia vaikeuttaa muun muassa yleiseen taloustilanteeseen ja sen myötä yhtiön toimintaympäristöön liittyvät epävarmuudet.

Vuonna 2024 Silmäaseman liikevaihdon ja oikaistun liiketuloksen arvioidaan kasvavan vuodesta 2023.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2023 olivat 52 886 185,91 euroa, johon sisältyy tilikauden voitto 22 351 316,52 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2023 jaetaan osakkeenomistajille varoja yhteensä 1,26 euroa/osake eli yhteensä noin 20,0 miljoonaa euroa tilinpäätöshetken osakemäärällä laskettuna. Ehdotettu varojenjakoa jakautuu osinkoon 0,27 euroa/osake, eli yhteensä noin 4,3 miljoonaa euroon, sekä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta jaettavaan pääomanpalautukseen 0,99 euroa/osake, eli yhteensä noin 15,7 miljoonaa euroon.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Ehdotettu voitonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Taloudellisia tunnuslukuja

	2023	2022	Muutos %
Liikevaihdon kasvu			
Liikevaihto, tuhatta euroa	230 719	203 403	13,4 %
Tuloslaskelma			
Myyntikate, tuhatta euroa	132 207	113 970	16,0 %
<i>Myyntikate, %</i>	57,3	56,0	
Käyttökate, tuhatta euroa	48 733	39 009	24,9 %
<i>Käyttökate, %</i>	21,1	19,2	
Oikaistu käyttökate, tuhatta euroa	49 589	40 295	23,1 %
<i>Oikaistu käyttökate, %</i>	21,5	19,8	
Liiketulos, tuhatta euroa	32 445	24 564	32,1 %
<i>Liiketulos, %</i>	14,1	12,1	
Oikaistu liiketulos, tuhatta euroa	33 301	25 850	28,8 %
<i>Oikaistu liiketulos, %</i>	14,4	12,7	
Tulos ennen veroja, tuhatta euroa	29 323	23 981	22,3 %
<i>Tulos ennen veroja, %</i>	12,7	11,8	
Tilikauden tulos, tuhatta euroa	23 640	19 438	21,6 %
<i>Tilikauden tulos, %</i>	10,2	9,6	
Rahoituksen tunnusluvut			
Nettovelat, tuhatta euroa	49 583	38 016	
Nettovelat / Oikaistu käyttökate	1,0	0,9	
Nettovelkaantumisaste, %	68,5	46,4	
Omavaraisuusaste, %	40,6	47,1	
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)	23,0	18,7	
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	30,6	24,0	
Investoinnit, tuhatta euroa			
Operatiivinen	8 336	5 958	40,8 %
Yrityskaupat	5 608	5 491	2,1 %
Yhteensä	13 944	11 450	22,2 %
Liiketoiminnan rahavirta, tuhatta euroa	46 492	36 468	
Henkilöstö kauden lopussa, kpl	1 258	1 143	10,1 %
Toimipaikat (kpl)			
Omat myymälät ja silmälääkärikeskukset	144	143	0,7 %
Yksityiset silmäsairaalat	18	17	5,9 %
Julkiset silmäterveyspalveluiden yksiköt	7	7	-

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Silmäasema esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluvuille. Silmäaseman näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää lisätietoa Silmäaseman toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyttikkojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä.

Silmäasema esittää oikaistun käyttökateen sekä oikaistun liiketuloksen, joista se on oikaissut olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erityiserät eri kausien välistä vertailukelpoisuutta parantaakseen. Myyntikate, oikaistu käyttökate ja oikaistu liike-tulos esitetään IFRS:n mukaisesti laaditussa konsernin tuloslaskelmassa esitetyjä tunnuslukuja täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne lisäävät Silmäaseman näkemyksen mukaan ymmärrystä Silmäaseman liiketoiminnan tuloksesta. Myös nettovelka, nettovelka/oikaistu käyttökate, nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste, sijoitetun pääoman tuotto ja oman pääoman tuotto esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat Silmäaseman näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Silmäaseman kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Lisäksi operatiiviset investoinnit, yrityskaupainvestoinnit ja investoinnit yhteensä antavat lisätietoja Silmäaseman rahavirroista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määritellyistä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi Silmäaseman vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa.

TULOSLASKELMA

Myyntikate

Liikevaihto + Liiketoiminnan muut tuotot - Materiaalit ja palvelut

Käyttökate

Liike-tulos + Poistot

Oikaistu käyttökate

Käyttökate – Oikaisu

Oikaistu liike-tulos

Liike-tulos – Oikaisu

RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT

Nettovelat

Pitkäaikaiset rahoitusvelat + Lyhytaikaiset rahoitusvelat – Rahavarat – Konsernitilin varat, netto

Nettovelat / Oikaistu käyttökate

Nettovelat / Oikaistu käyttökate

Nettovelkaantumisaste

Nettovelat / Oma pääoma

Omavaraisuusaste

Oma pääoma / (Taseen loppusumma – Saadut ennakot)

Sijoitetun pääoman tuotto-%

(Tilikauden tulos + Rahoituskulut + Verot) / (Oma pääoma* + Pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat*)

Oman pääoman tuotto-%

Tilikauden tulos / Oma pääoma*

* Kauden alkamispäivän ja päättämispäivän keskiarvo

INVESTOINNIT

Operatiivinen

Rahavirtalaskelman aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankinta

Yrityskaupat

Rahavirtalaskelman liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla

HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

Henkilöstö kauden lopussa

Yhtiön työsuhhteessa olevien työntekijöiden lukumäärä kauden lopussa

TOIMIPAIKAT (KPL)

Omat myymälät ja silmälääkärikeskukset

Silmäaseman omien myymälöiden ja silmälääkärikeskusten lukumäärä kauden lopussa

Yksityiset silmäsairaalat

Silmäaseman yksityisten silmäsairaaloiden lukumäärä kauden lopussa

Julkiset silmäterveyspalveluiden yksiköt

Yksiköt, joissa Silmäasema Julkiset Silmäterveyspalvelut Oy tekee silmäleikkauksia, silmätutkimuksia ja vastaanottoja. Lukumäärä kauden lopussa.

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma

tuhatta euroa	Liitetieto	2023	2022
Liikevaihto	Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.	230	203
Liiketoiminnan muut tuotot	Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.	719	403
Materiaalit ja palvelut	Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.	353	55
Henkilöstökulut	Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.	-98	-89
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	865	489
Käyttökate		48	39
Poistot	Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt., Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt., Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.	-16	-14
Liiketulos		32	24
Rahoitustuotot		288	445
Rahoituskulut		-3 566	-1 100
Rahoitustuotot ja -kulut	Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.	-3 122	-583
Voitto ennen veroja		29	23
Tuloverot	Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.	-5 683	-4 543
Tilikauden tulos		23	19
		640	438
Tilikauden laaja tulos		23	19
		640	438
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		23	18
Määräysvallattomille omistajille		640	897
		-	541
Tilikauden tulos		23	19
		640	438
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		23	18
Määräysvallattomille omistajille		640	897
		-	541
Tilikauden laaja tulos		23	19
		640	438

Konsernin tase

tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.202 3	31.12.202 2
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	6.1	39 829	38 406
Aineettomat hyödykkeet	6.2	4 144	3 901
Liikearvo	6.2.1	95 119	89 760
Muut saamiset	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	380	445
Laskennalliset verosaamiset	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	476	1 026
Pitkäaikaiset varat yhteensä		139 949	133 538
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	9 539	9 496
Myyntisaamiset ja muut saamiset	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	20 433	30 897
Kauden tuloverosaamiset		16	3 403
Rahavarat		13 819	1 924
Lyhytaikaiset varat yhteensä		43 807	45 721
VARAT YHTEENSÄ		183 756	179 258
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma		80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		24 204	37 358
Kertyneet voittovarot		48 062	44 528
Oma pääoma yhteensä	5.6	72 346	81 966
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.- Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	60 324	45 828
Laskennalliset verovelat	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	374	1 194
Pitkäaikaiset velat yhteensä		60 698	47 021
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt. - Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	16 002	9 742
Ostovelat ja muut velat	Virhe. Viitteen lähdeä ei löytynyt.	33 480	36 310
Kauden tuloverovelat		1 230	4 219
Lyhytaikaiset velat yhteensä		50 712	50 271
Velat yhteensä		111 410	97 293
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		183 756	179 258